

Sygn. akt XXVII Ca 2277/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maja Smoderek
-----------------	--------------------------

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2017 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **B. P.**

przeciwko (...) **S.A. z siedzibą w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 6 czerwca 2017 r., sygn. akt II C 1813/16

1. oddala apelację;

2. zasądza od B. P. na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Maja Smoderek

Sygn. akt XXVII Ca 2277/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 grudnia 2015 r. B. P. wniósł o zasądzenie od (...) S.A. w W. kwoty 400 euro wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 3 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu.

Nakazem zapłaty z dnia 30 grudnia 2015 r. wydanym w postępowaniu upominawczym referendarz sądowy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zwrot kosztów procesu podnosząc zarzut przedawnienia.

Pismem z dnia 1 czerwca 2016 r. powód cofnął pozew w zakresie kwoty 397,46 euro, którą obliczył w oparciu o kurs euro w dniu wymagalności roszczenia tzn. kurs 4,2365 zł obowiązujący w dniu 18 grudnia 2014 r. i wniósł o zasądzenie kwoty 74,94 euro.

Postanowieniem z dnia 6 czerwca 2017 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie umorzył postępowanie co do kwoty 397,46 euro wobec cofnięcia pozwu w tym zakresie.

Wyrokiem z dnia 6 czerwca 2017 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie oddalił powództwo oraz orzekł o kosztach procesu.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył powód zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, to jest niezastosowanie normy określonej art. 117 § 2. zd. 2 k.c., polegające na pominięciu oświadczenia pozwanej stanowiącego zrzeczenie się zarzutu przedawnienia; art. 358 § 2 k.c. poprzez oddalenie roszczenia strony powodowej, wynikającego z utraty wartości waluty euro względem złotego, w dniu realizacji płatności, w stosunku do jej wartości w dniu wymagalności roszczenia; błędne zastosowanie terminu przedawnienia określonego art. 778 k.c. dla roszczeń wynikających z nieprawidłowej realizacji umowy o imprezę turystyczną; art. 118 k.c., poprzez jego niezastosowanie, w zw. z odesłaniem do jego stosowania treścią art. 11 ustawy o usługach turystycznych, w zw. z treścią art. 3 ust. 5 i 6 rozporządzenia (WE) 261/2004- co doprowadziło do błędnego uwzględnienia podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia; art. 442¹ § 1 k.c., w sytuacji, w której w przedmiotowej sprawie mamy do czynienia ze zbiegiem roszczeń ex delicto i ex contractu; naruszenie prawa procesowego, to jest: art. 233 § 1 w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów, w sposób niewszechstronny, tj. poprzez błędne przyjęcie, iż strony łączyła umowa przewozu, w sytuacji gdy takowa umowa nie została zawarta, natomiast przewóz realizowany był jako jedna z usług turystycznych, w ramach zawartej umowy o imprezę turystyczną; z pominięciem treści oświadczenia woli (korespondencja e-mail z dnia 16 maja 2017 roku) oraz czynności prawnych dokonanych przez pozwaną (realizacja transakcji z dnia 18 maja 2017 roku), stanowiących uznanie roszczenia oraz zrzeczenie się przez pozwaną zarzutu przedawnienia; wadliwy, tj. z pominięciem wnioskowego dowodu z przesłuchania stron, co doprowadziło do uniemożliwienia stronie powodowej wykazania zbiegu podstawy roszczeń ex delicto i ex contractu. Przedmiotowy zarzut jest następstwem

niezastosowania normy przedawnienia określonej art. 442¹ § 1 k.c.; art. 2 § 1 k.p.c. poprzez ograniczenie prawa strony powodowej do zasądzenia na jej rzecz różnicy kursowej, wynikającej ze zwłoki w spełnieniu zobowiązania przez pozwaną; art. 98 § 1 k.p.c. poprzez błędne ustalenie, iż powódka jest stroną przegrywającą postępowanie, w sytuacji w której umorzenie przeważającej części postępowania było skutkiem realizacji w toku procesu przez pozwaną wymagalnego roszczenia strony powodowej.

Skarżący wniósł o zmianę przedmiotowego wyroku, poprzez zasądzenie na rzecz strony powodowej kwoty 74,49 euro wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości za opóźnienie liczonymi od dnia 19 maja 2017 roku do dnia zapłaty; uchylenie punktu II przedmiotowego wyroku i zasądzenie na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje zgodnie ze spisem kosztów, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi i instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Z uwagi, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. ograniczono uzasadnienie wyroku do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Należy wskazać, iż w dniu 17 marca 2017 r. Sąd Najwyższy rozstrzygając pytanie prawne zadane przez Sąd Okręgowy w Warszawie podjął uchwałę, stwierdzając, że „roszczenie o odszkodowanie przewidziane w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, przedawnia się w terminie rocznym na podstawie art. 778 k.c.” (vide: uchwała SN z dnia 17 marca 2017 r., sygn. akt III CZP 111/16). Powyższa uchwała w sposób kompleksowy zbadała możliwość zastosowania do powyższego rozporządzenia (WE) przepisów o przedawnieniu

roszczenia przewidzianych w art. 35 konwencji montrealskiej, art. 208 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze oraz art. 788 k.c. i art. 118 k.c. Sąd Najwyższy odniósł się również do charakteru odszkodowania przewidzianego w tym akcie prawnym wskazując, że odszkodowanie przysługujące na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 261/2004 stanowi cywilnoprawną kompensację szkód materialnych i niematerialnych, związanych z nienależytym wykonaniem przez przewoźnika zobowiązania wynikającego z zawartej umowy przewozu. Umowny charakter odpowiedzialności przewoźnika na podstawie rozporządzenia nr 261/2004 został wyraźnie przyjęty w orzecznictwie TSUE. W wyroku z dnia 9 lipca 2009 r. w sprawie C-204/08 R., TSUE jako podstawę jurysdykcji krajowej w sprawach o odszkodowanie na podstawie rozporządzenia 261/2004 przyjął art. 5 pkt 1 lit. b tiret drugie rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych dotyczący postępowań, których przedmiotem jest umowa lub roszczenia wynikające z umowy (obecnie nieobowiązujące). Z kolei w wyroku z dnia 23 października 2012 r. w połączonych sprawach C-581/10 i C-629 N. i in. wspomniano o zasądzeniu od przewoźnika lotniczego odszkodowania z tytułu szkody poniesionej przez pasażerów w związku z niewykonaniem umowy przewozu lotniczego. Podzielając zatem pogląd o umownym charakterze roszczeń uregulowanych w rozporządzeniu nr 261/2004, należy w konsekwencji zdecydowanie wykluczyć tezę o ich ewentualnym przedawnieniu na podstawie art. 442⁽¹⁾ k.c.

Odnośnie zarzutu naruszenia art. 117 §2 zd. 2 k.c. należy wskazać, że ponieważ przepisy Kodeksu cywilnego nie zastrzegają specjalnej formy zrzeczenia się zarzutu przedawnienia, może ono nastąpić zarówno poprzez zachowanie dłużnika, które wprost wyraża wolę zrzeczenia się tego zarzutu, jak i w drodze wykładni, jeśli w zachowaniu dłużnika w stopniu dostatecznym można dopatrzeć się woli zrzeczenia się zarzutu przedawnienia (wyr. SN z 12.10.2006, I CSK 119/06, Legalis; powołany już wyr. SN z 16.2.2012 r., III CSK 208/11). W szczególności zrzeczenie się zarzutu przedawnienia nie wymaga zachowania formy pisemnej. W przypadku dorozumianego zrzeczenia się zarzutu przedawnienia, należy uwzględnić czy działanie dłużnika skierowane było na wywołanie skutku w postaci zrzeczenia się tego zarzutu (tak SA w Szczecinie w wyr. z 17.2.2005 r., I ACa 13/05, OSA 2006, Nr 9, poz. 31; podobnie SN w powołanym wyżej wyr. z 19.3.2002 r., IV CKN 917/00). Trafne jest również spostrzeżenie SN w wyr. z 21.7.2004 r. (V CK 620/03, Legalis), zgodnie z którym nie sposób uznać za zrzeczenie się zarzutu przedawnienia każdego zachowania się dłużnika zmierzającego do zaspokojenia roszczenia, np. zapłacenie odsetek. Tylko wówczas można przyjąć dorozumiane oświadczenie woli dłużnika o zrzeczeniu się zarzutu przedawnienia, gdy jego zamiar zrzeczenia się zarzutu przedawnienia wynika w sposób niewątpliwy z towarzyszących temu oświadczeniu okoliczności. Nie należy pochopnie przyznawać waloru zrzeczenia się zarzutu przedawnienia zachowaniom dłużnika, które mogą być wytłumaczone w inny sposób. W szczególności częściowe spełnienie roszczenia nie może być, w braku innych wskazówek, uznane za zrzeczenie się zarzutu przedawnienia, gdyż dłużnik mimo przedawnienia pozostaje nadal zobowiązany i może chcieć część swojego zobowiązania wykonać, nie pozbawiając się jednocześnie zarzutu pozwalającego łatwo uchronić się od realizacji dalszych obowiązków (tak trafnie B. Kordasiewicz, w: SPP, t. 2, 2008, s. 564).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że za zrzeczenie się zarzutu przedawnienia nie sposób uznać oświadczenia z dnia 16 maja 2017 r. o wypłacie odszkodowania w wysokości 400 euro na podstawie decyzji z H. A. w G. nakazującej wypłatę odszkodowania oraz dokonanie przelewu tych środków w dniu 18 maja 2017 r. Zdaniem Sądu II instancji z powyższego zachowania pozwanego nie wynikał zamiar zrzeczenia się zarzutu przedawnienia a jedynie wykonanie ww. decyzji.

W ocenie Sądu Okręgowego podjęcie przez pozwanego powyższych czynności nie mogło być również zakwalifikowane jako uznanie roszczenia ostatecznie dochodzonego przez powoda, bowiem nie może wywołać skutku prawnego dokonanie uznania roszczenia po upływie terminu jego przedawnienia. Przerwaniu podlegać może bowiem wyłącznie termin, który jeszcze biegnie, a nie ten, który już upłynął (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 13 października 2016 r., sygn. akt I ACa 1094/15).

Tym samym, na uwzględnienie nie zasługiwały zarzuty apelacyjne sprowadzające się do naruszenia przez Sąd Rejonowy prawa materialnego dotyczącego przedawnienia się roszczenia z tytułu opóźnionego lotu.

Powód dochodził odszkodowań za opóźnienie lotu, który miał miejsce w dniu 3 sierpnia 2014 r. Natomiast z powództwem o ich zasądzenie wystąpił dopiero w dniu 18 grudnia 2015 r. (data prezentaty sądu). Mając zatem na uwadze, że zgodnie z najnowszym stanowiskiem Sądu Najwyższego roszczenia tego typu ulegają przedawnieniu stosownie do regulacji art. 778 k.c. z upływem roku od dnia wykonania przewozu, roszczenie nie mogło zostać uwzględnione z uwagi na skutecznie podniesiony zarzut przedawnienia tak w zakresie do wysokości przewalutowanej części roszczenia głównego, jak i co do roszczenia ubocznego w postaci odsetek za opóźnienie (które uległy przedawnieniu wraz z przedawnieniem roszczenia głównego). W tym stanie rzeczy zbędne stało było odnoszenie się do zarzutu naruszenia art. 358§2 k.c., który odnosił się do przedawnionego roszczenia.

Sąd II instancji nie dopatrył się nieprawidłowości również w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu ostatecznie bowiem stronę powodową należało uznać za przegrywającą zgodnie z art. 98§1 i 3 k.p.c. oraz art. 203 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 385 k.p.c., zaś o kosztach postępowania apelacyjnego zgodnie z art. 98§1 i 3 k.p.c. w zw. z §2 pkt 1 i §10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSO Maja Smoderek